

Meetnet vlinders

Februari 2024

Beste teller,

Al gaat het officiële telseizoen voor de dagvlinders pas op 1 april van start, en dat voor hommels op 1 maart, er mag al geteld worden als de weersomstandigheden goed zijn. En kwartiertellingen en liveatlas-tellingen mogen altijd.

Meestal brengen we de eerste nieuwsbrief pas uit in maart, maar dit keer waren er al zoveel onderwerpen dat er al in februari een nieuwsbrief naar u toe komt.

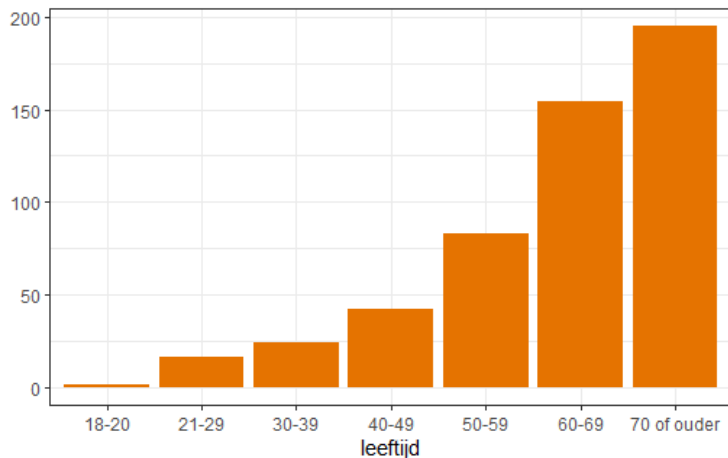
Tellersonderzoek

Afgelopen oktober bent u benaderd door de studente Merel Weijs met de vraag of u mee wilde doen aan een onderzoek naar vrijwillige vlindertellers. Uw deelname was overweldigend met maar liefst 515 ingevulde formulieren (op 917 tellers in het meetnet). Ontzettend bedankt daarvoor!

We vatten de belangrijkste antwoorden hier kort voor u samen.

Leeftijd

We wisten al dat de meeste mensen pas vlinders gaan tellen als ‘de kinderen het huis uit zijn’, maar dat bijna de helft van de tellers boven de 70 is, was voor ons ook een verrassing.

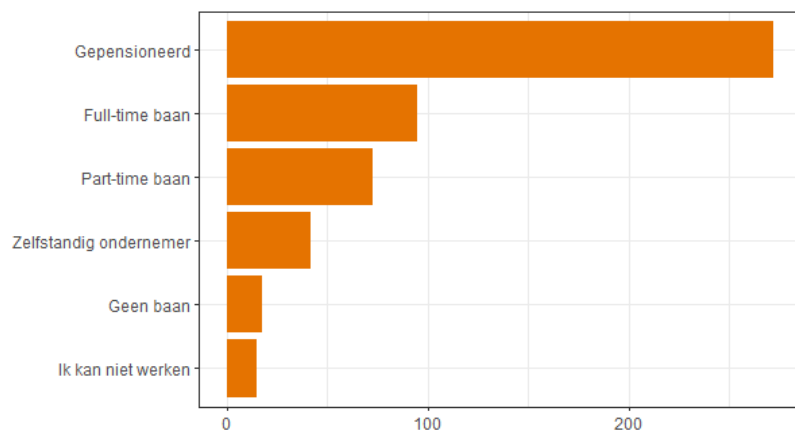

Gender

Waar bij andere meetnetten het aandeel mannen hoog is, komen wij dicht bij een fifty-fifty verdeling: 281 mannen tegen 230 vrouwen en 2 non-binair (en twee ongeldige antwoorden).

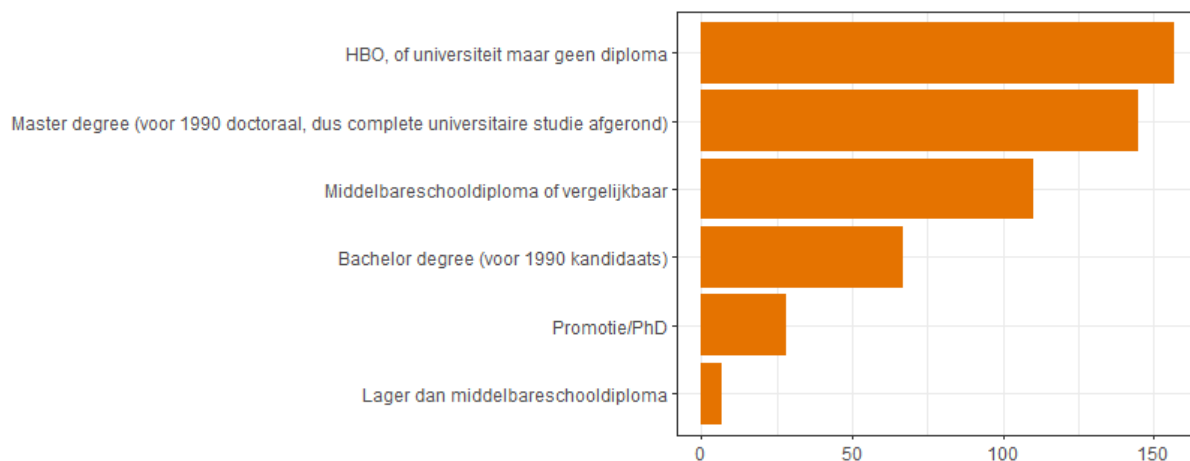
Arbeid

Gezien de leeftijdsverdeling is het niet verwonderlijk dat het overgrote deel van de tellers al van hun pensioen geniet.

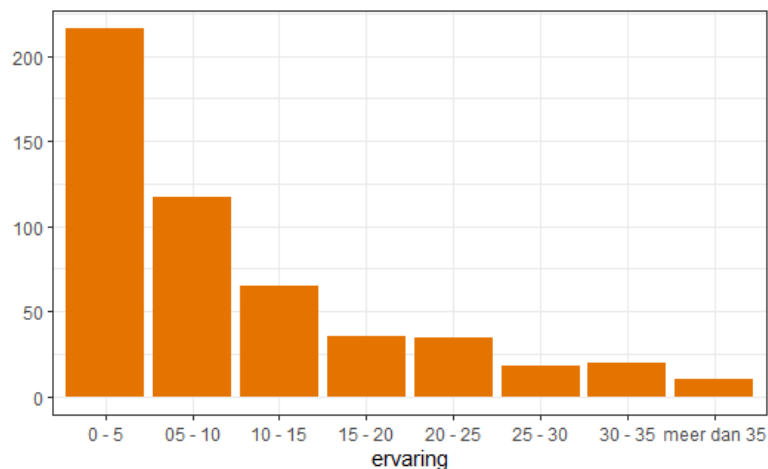
Opleiding

Veel tellers hebben een vervolgopleiding gedaan, en meer dan de helft heeft een HBO of wetenschappelijke opleiding afgerond. Overigens zijn we met alle tellers blij, ook als ze niet doorgestudeerd hebben. Voor het tellen van vlinders maakt dat niet uit.

Ervaring

Een select groepje tellers doet dat al meer dan 35 jaar, maar de meeste mensen hebben minder dan vijf jaar telervaring.

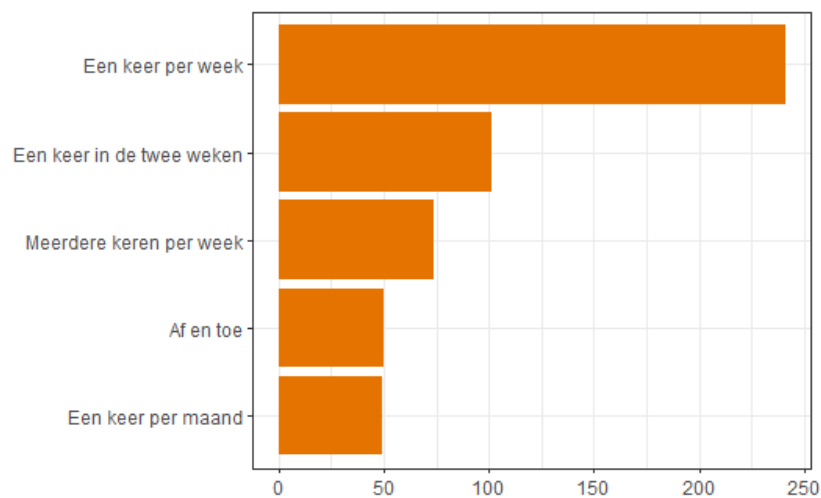

Alleen tellen of in een groep

Meer dan de helft van de tellers telt alleen (292). 96 telt met één andere persoon, en 45 in een groep. 82 mensen gaven aan dat het wisselde.

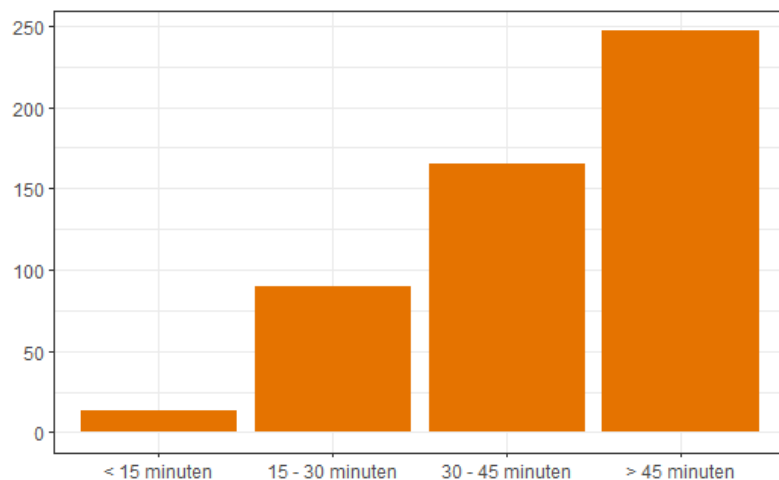
Frequentie

De meeste mensen tellen eens per week, al zijn er ook die vaker tellen of die maar af en toe tellen (maar die zijn meestal onderdeel van een groep).

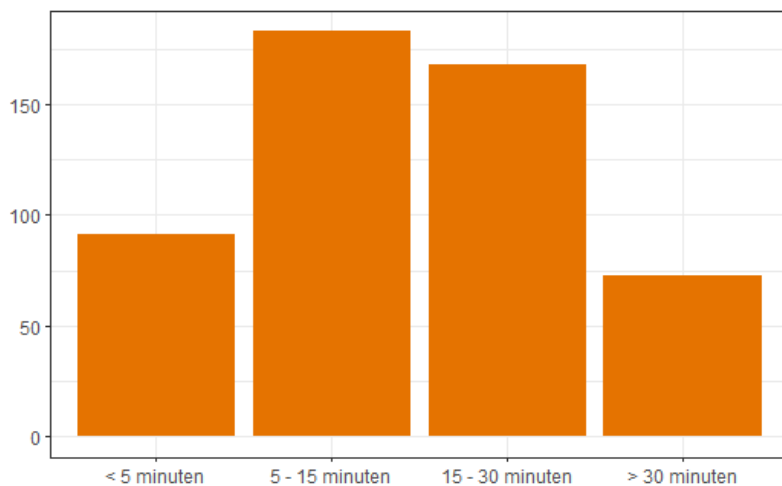
Tijd per week

We weten dat het tellen van een gemiddelde route al gauw drie kwartier kan kosten, en dat komt ook uit deze rondvraag.

Reistijd

Tot slot de reistijd. We raden startende tellers altijd aan om een route dicht bij huis of werk te zoeken. De meeste tellers lukt het dan ook om in minder dan een kwartier bij hun route te zijn, een bijna even grote groep heeft er tot een half uur voor nodig. En dan zijn er nog mensen die direct voor de deur tellen, of die er meer dan een half uur voor moeten reizen.

Tellingen geüpload?

Heb je tellingen in de app ingevoerd? Kijk dan voor de zekerheid even of alle tellingen ook zijn geüpload. Ga daarvoor per route naar eerdere bezoeken en kijk of er overal een groen vinkje in plaats van een blauw wolkje staat.

Staan er nog blauwe wolkjes? Check dan sowieso eerst je WiFi. Kijk dan (vooral in de eerste datum die niet is geupload) of je in het opmerkingenveld rare tekens hebt staan - vooral bij Apple-systemen worden drie losse puntjes vaak vlak voor het uploaden omgevormd tot één unicode teken, dat ons systeem niet herkent. Haal de puntjes dus weg. We zijn bezig om die omvorming te voorkomen of terug te draaien voor het uploaden.

Tellers gezocht

We maken niet vaak reclame voor het overnemen van 'oude' routes, maar deze zijn toch wel bijzonder. Allereerst een route bij Weert met veel soorten en veel vlinders.

Daarnaast een paar routes in Noord-Brabant. Structuurrijke bosranden zijn belangrijk leefgebied voor vlinders en andere dieren zoals bijen, vogels, kevers en reptielen. Sommige soorten zijn zelfs volledig afhankelijk van geschikte bosranden voor hun overleving, waaronder kleine ijsvogelvlinder en bont dikkopje. In de afgelopen jaren heeft Staatsbosbeheer verschillende werkzaamheden uitgevoerd in bosranden in Noord-Brabant. Langs deze bosranden zijn vlinderroutes uitgezet om het effect van de werkzaamheden te monitoren. Voor enkele van deze routes zoeken we nog tellers.

V2861: gemeente Someren

V2857: gemeente Heeze-Leende

V3042 (NB, o.a. bont dikkopje): gemeente Reusel-De Mierden

V3752 (NB, o.a. bruine eikenpage): gemeente Bladel

Op Vliegbasis de Peel is er ook een prachtige route waarvoor u natuurlijk wel een vergunning moet krijgen, maar hij is enorm de moeite waard met o.a. bruine eikenpage.

Een route (ook alleen met vergunning te lopen) in het prachtige Staatsbosbeheer gebied Koolmansdijk.

Woont u bij een van de routes in de buurt, en lijkt het u wel wat, neem dan contact op met meetnet.vlinderstichting.nl.

Foutje in overzicht

U heeft eind vorig jaar een email gehad met een aantal kerncijfers van uw route(s). Het blijkt dat er een foutje in is geslopen. Bij de meesten van u klopt alles, maar bij een paar mensen was het wel misgegaan. Excuus daarvoor.

Nieuwe handleiding

Met behulp van een aantal trouwe tellers hebben we een nieuwe, kortere handleiding opgesteld voor het tellen van vlinderroutes. Degenen die het jaarverslag met de post krijgen, krijgen hem samen met het jaarverslag in de bus. U kunt hem digitaal ook [hier](#) vinden.

Monitoringsvrijwilligers in voedselbossen gezocht!

Lewis Jansen schreef ons:

In voedselbossen wordt voedselproductie met natuurontwikkeling gecombineerd. Voedselbossen kunnen de bodemgezondheid bevorderen, een groot waterbufferend vermogen hebben, veel CO2 opslaan, de biodiversiteit verhogen, een hoge veerkracht hebben, de sociale cohesie verhogen, de kwaliteit van de leefomgeving verhogen en daarmee de mentale gezondheid bevorderen. In Nederland is onderzoek naar de ontwikkeling van biodiversiteit in voedselbossen nog jong. Hierdoor is er bijvoorbeeld weinig bekend over hoe de soorten en populaties vlinders zich gedijen in voedselbossen. Verschillende vrijwilligers hebben zich ingezet om vlinders (en hommels) te monitoren in het eerste monitoringsjaar 2023, en met succes! Een verscheidenheid aan soorten en aantallen vlinders zijn in verschillende voedselbossen als nulmeting gevonden. Het is nu van belang om deze monitoring door te zetten en andere voedselbossen te betrekken bij de monitoring, zodat meer bekend wordt over de relatie tussen verschillende typen voedselbossen en vlinders die deze bossen herbergen. Lijkt het u leuk om zelf in een voedselbos te monitoren en tegelijkertijd meer te leren van voedselbossen? Of kent u iemand die dit leuk zou vinden? In het overzicht hiernaast zijn de verschillende locaties te vinden waar vraag is naar monitoringvrijwilligers. In de meeste voedselbossen is het waarschijnlijk wel mogelijk om wat lekkers te plukken tijdens het monitoren! Bij interesse graag contact opnemen met mij via mail (lewis@monitoringvoedselbossen.nl) of telefoon (06 83400545). “

Naam Voedselbos	Plaats	Provincie
Woensdrecht	Woensdrecht	Noord-Brabant
Houtrak	Haarlemmerliede-Spaarnwoude	Noord-Holland
Eemvallei Zuid	Almere	Flevoland
Thuishaven Zeewolde	Zeewolde	Flevoland
Ruurhoeve	Eersel	Noord-Brabant
Het Voedselrijk	Bennekom	Gelderland
Schijndel Boschweg	Schijndel	Noord-Brabant
Schijndel Hardekamp	Schijndel	Noord-Brabant
Ketelbroek	Groesbeek	Gelderland
Groengenoten	Rucphen	Noord-Brabant
Sualmana	Swalmen	Limburg
Benthuisen	Benthuisen	Zuid-Holland
De Stomp	Westendorp (Achterhoek)	Gelderland
Roggebotstaete	Dronten	Flevoland
d'Ekkers	Berlicum	Noord-Brabant
Breedenbroek	Breedenbroek	Gelderland
Lekker landgoed	Haarzuilens	Utrecht
De Terp	Erichem	Gelderland
Leukerbos	Baexem	Limburg
Heische Hoeve	Loosdrecht	Noord-Brabant
De Pullenhap	Oirschot	Noord-Brabant
Voedselbos Amersfoort	Amersfoort	Utrecht

Online hommelscursus weer van start

Op 21 maart 2024 start weer een online cursus hommels herkennen voor beginners. De cursus is bedoeld voor tellers binnen de meetnetten hommels en vlinders en voor mensen die van plan zijn om te gaan beginnen met tellen binnen het meetnet hommels. Aanmelden kan door een bericht te sturen aan meetnethommels@naturalis.nl. Deelname aan de cursus is gratis voor tellers.

1 donderdag per maand

De cursus wordt online (via Zoom) gegeven op donderdagavonden om 20:00-21:00 uur. Het gaat steeds om 1 donderdag per maand. De data zijn: 21 maart, 18 april, 23 mei, 13 juni, 11 juli en 15 augustus. Daarbij wordt je als het ware aan de hand genomen door het seizoen, zodat je stapsgewijs de algemenere hommelssoorten leren kennen. Tussen de lessen door zijn er huiswerkopdrachten die helpen om met de geleerde kennis aan de slag te gaan. Je ervaringen, vragen en foto's kun je vervolgens met ons delen en dan proberen we ook mee te denken en helpen bij de determinatie. Er is geen cursusmateriaal, behalve de lessen en de [basisgids hommels](#).

Terugkijken mogelijk

Iedere cursusavond wordt opgenomen, zodat je kunt terugkijken als je een keer niet kunt. Zelfs als je geen enkele donderdag kunt, kun je gewoon iedere keer de link terugkijken. De terugkijlink ontvang je steeds binnen een week nadat de cursus plaatsvond. Je kunt dus zo vaak je wilt de cursus nog terugkijken. En als je een keer een avond niet kunt, heb je ook alle mogelijkheid om hem terug te kijken.

Telseizoen hommels weer van start

Het is alweer bijna maart, en dat betekent dat het telseizoen voor het Meetnet Hommels weer van start gaat. Dus als de weersomstandigheden aan de voorwaarden voldoen, kun je weer gaan tellen. Ook als er een warme, geschikte dag in februari is, zou je al best je route kunnen opzoeken (ook al is de officiële startdatum 1 maart).

Voor de zekerheid frissen we de telomstandigheden voor het Meetnet Hommels nog maar eens op:

- 9:00 - 18:00 uur
- 10 - 25 C
- als 10-15 C: <50% bewolking
- Wind $\leq$ 5 Beaufort
- Niet tellen als het regent
- Ten minste eenmaal per maand, vaker mag natuurlijk ook

Foto's van zeldzame of moeilijke soorten

Kom je komend seizoen een moeilijk te determineren hommel tegenkomen, of een van de koekoekshommels of een zeldzame hommelssoort op een onverwachte plek? Dan willen we je vragen om – als je een camera hebt en het lukt – een foto te maken en toe te voegen aan je telling. Het is geen verplichting, maar het helpt ons bij de validatie en wij kunnen eventueel helpen bij de determinatie.

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnet@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders

Chris van Swaay

José Kok, Ingeborg van Es-Boomsluiter, Kars Veling en Kim Huskens

Tel.: 0317 467346

meetnet@vlinderstichting.nl

Hommelmeetnet: Johan van 't Bosch

Meetnethommels@naturalis.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.